

REHABILITATION INTERNATIONAL NORGE

Til Helse og omsorgsdepartementet

RI Norge Høring NOU 2011:11 Innovasjon i omsorg

RI Norge mener at det er et stort behov for nytenking innen omsorgssektoren dersom man skal løse framtidens utfordringer innen feltet. *Innovasjon i omsorg* beskriver godt de utfordringer som knyttes til morgendagens omsorg. RI Norge finner få beskrivelser og forslag til løsninger som er kontroversielle, og støtter i hovedsak den nytenking Hagenutvalget har brakt frem. Under følger RI Norges kommentarer knyttet til utvalgets fem forslag.

1. "Næromsorg" – Den andre samhandlingsreformen (kapittel 5)

RI Norge støtter forslaget om nytenking rundt samspillet mellom offentlige ordninger og det sivile samfunn, men vil presisere at det må være basert på en solid offentlig forankring av ansvar. RI Norge mener at det må legges til grunn et samfunn som gir rom for aktivitet og deltakelse gjennom hele livet.

Pårørende utfører mange oppgaver i dag og føler de allerede har mye ansvar. En tydeliggjøring av ansvar, roller og oppgaver, med pårørende som en verdig partner i en partnerskapsmodell, ville gjøre det enklere for pårørende å bidra på en konstruktiv og omsorgsfull måte.

RI Norge mener at frivillige organisasjoners innsats kan utnyttes mer konstruktivt med tydelige avtaler om innhold i tjenestene, fortsatt med det offentlige som øverste ansvarlig for tilgjengelige tjenester i den enkelte kommune. Det må legges bedre til rette for at frivillige organisasjoner kan delta på dette feltet, gjennom bedre rammebetingelser og mer langsiktige avtaler. RI Norge synes *Innovasjon i omsorg* er noe uklar på hvordan dette skal omsettes i praksis.

Vi støtter økt bruk av brukerstyrte ordninger. Brukerstyrt personlig assistanse tilfører praktisk bistand et element av nytenking og vi er positive til mer mangfold og flere differensierte tilbud.

2. "Nye rom" - Framtidens boligløsninger og nærmiljø (kapittel 6)

RI Norge er enig i utvalgets vurdering av at de store institusjonenes tid er forbi, og støtter utvalgets forslag om å skille mellom bolig- og tjenestetilbud. I utgangspunktet må alle som ønsker det, gis mulighet til å bo i egen bolig, også i alderdommen. Økt bruk av velferdsteknologi kan bidra til økt selvstendighet, trygghet og sikkerhet. Dette må skje innen trygge etiske rammer.

For å leve en verdig alderdom i egen bolig, må samfunnet være tilrettelagt for aktivitet i hele livet. Formelle og uformelle møteplasser, inkluderende holdninger og universell utforming er alle bidrag til et samfunn der det er rom for alle og utfordringer med ensomhet kan begrenses.

3. ”Teknoplan 2015” – Teknologistøtte til omsorg (kapittel 7)

RI Norge støtter utvalgets forslag om en tretrinnsplan for utbredelse og praktisk bruk av velferdsteknologi. Vi kjenner ingen yrkesgrupper som i dagens helsevesen har en sterk forankring innen teknologibruk og innovasjon. RI Norge mener at det bør utvikles en ny yrkesgruppe innen dette feltet, i spennet mellom helsefag og teknologifag, som kan bidra aktivt til å innføre ny velferdsteknologi. Dette kan for eksempel være ergoterapeuter med tilleggsutdanning innen teknologifag. Det bør etableres en slik utdanning innen høyere utdanning. Dette må kombineres med et sterkt fokus på aktivisering og rehabilitering, som framtidens omsorgstjenester trenger mer av. Vi ser frem til å være med på holdningsendringer, for å skape et inkluderende samfunn, med fokus på innbyggernes ressurser, ikke på deres diagnoser og begrensninger. Teknologistøtte kan være gode og riktige virkemidler for at personer kan opprettholde ønske aktiviteter. Vi mener at nasjonale retningslinjer og lovverk må utvikles, slik at teknologiene brukes etisk og faglig forsvarlig.

4. Et nasjonalt program for kommunal innovasjon (kapittel 8)

RI Norge støtter utvalgets foreslag om et nasjonalt program for innovasjon og nyskaping i omsorgsfeltet, og mener at et nasjonalt sekretariat for koordinering, nettverksbygging, tilskuddsforvaltning og resultatformidling er en godt tiltak på feltet.

Vi er også positive til forslagene om økt praksisnær og tverrfaglig forskning, samt nytenkning rundt fordeling av forskningsmidler. Vi støtter også utvalgets anbefaling om økt omsorgsforskning, som ikke er forskning knyttet til spesialisthelsetjenesten.

5. Omsorgsfeltet som næring (kapittel 9)

RI Norge er enig at det er store potensialer i å utvikle en norskbasert næring for leveranser til helse- og velferdsfeltet, og at boligløsninger, aktivitetsinnhold og velferdsteknologi på senior- og individmarkedet kan være aktuelle ”varer”.

Med vennlig hilsen

RI Norge
Jan A. Monsbakken
leder